

Laibacher Diöcesanblatt.

Nr. 11.

Inhalt: I. Po katerih pravilih naj ravna duhovni pastir zaradi dovoljenja večkratnega svetega obhajila? — II. Zur kirchlichen Begräbnisfrage. (Fortsetzung.) — III. Konfurs-Verlautbarung. — IV. Chronik der Diözese.

1878.

I.

Po katerih pravilih naj ravna duhovni pastir zaradi dovoljenja večkratnega svetega obhajila?*)

Zakrament svetega rešnjega Telesa je poglavitna hrana duhovnemu življenju (— spiritualis alimonia, cibus potusque coelestis — M. R.). „Karkoli kruh in vino telesu daje, podeluje zakrament svetega rešnjega Telesa duši v zveličanje in poživljenje, pa v višjem in popolnejšem načinu. Zakaj ta zakrament se ne spremeni v naše bistvo kakor kruh in vino, ampak mi se tako rekoč spremenimo v njegovo bistvo, tako da se smejo v to obračati besede svetega Avgušтина (Conf. lib. VII. c. 10. Catech. Rom. P. II. c. IV. n. 49.): „Jaz sem jed močnih, rasti in me boš vžival; pa me ne boš v se spremenil kakor telesno jed, ampak ti boš v mene spremenjen. Vse, kar dela telesna jed in pijača za telesno življenje, da se namreč ohranjuje, pokrepčuje, poživlja in poterjuje, podeluje ta zakrament za duhovno življenje“ (Thom. Aq. Summa P. III. qu. 79. art. 1.), in sveti Ambrož (De Sacram. I. V. c. 4.) pravi: „To je kruh večnega življenja, ki podpira bistvo naše duše.“

Zakrament svetega rešnjega Telesa ohranjuje tedaj duhovno življenje; ker „obvaruje duhovne smerti, ki pride po grehu. Greh je duhovna smert za dušo. Človek se pa obvaruje prihodnjega greha, kakor se telo obvaruje prihodnje smerti; to se pa godi v dvojni zadevi: Pervič kolikor se natora človekova v notranjem poterjuje zoper notranje zlo, in tako se obvaruje smerti z jedjo in zdravilom; drugič kolikor se brani zoper vnanje zalezovanje, in tako se ohranjuje z orožjem. V obojnem oziru ta zakrament greha obvaruje; zakaj prvič s tem, da s Kristusom v milosti združuje, pokrepčuje človeku duhovno življenje ko duhovna jed in duhovno zdravilo po besedah: „Kruh človeku serce poterjuje“ (Ps. 103, 15.); drugič je znamenje Kristusovega terpljenja, s katerim so bili premagani hudobni duhovi, in odganja tedaj vsak njihov napad; zato pravi sveti Krizostom (In Joann. tract. XLV.): „Kakor ognjeni levi gredo od te mize, strašni hudobnemu sovražniku.“ (Thom. Aq. L. c. qu. 79. art. 6.) „Naš Odrešenik je hotel, da naj se ta zakrament prejema ko duhovna jed dušam, ktera jih hrani in pokrepčuje z življenjem tistega, ki je rekel: Kdor mene jé, bo živel zavoljo mene, in ko zdravilo, ktero nas očiščuje vsakdanjih pregreškov in nas varuje velikih grehov.“ (Trid. sess. XIV. cap. 2.) Ta presveti zakrament odganja tedaj dušne bolezni in ozdravlja njene rane. „Odpustljive grehe zbrisuje“, pravi Inocencij III. (De myst. Miss. I. IV. c. 44.), in sveti Ambrož (De Sacram. L. V. c. 4.) uči: „Ta vsakdanji kruh se vživa ko pomoček zoper vsakdanjo slabost.“ Sveti Tomaž Akvinski pa piše (L. c. art. 4.): „Telesu je treba telesne jedi, da se popravi, kar se vsak dan z natorno gorkoto pozgubi. V duhovnem pomenu se v nas vsak dan nekaj zgubi z odpustljivimi grehi, ki zmanjšujejo gorkoto ljubezni. In zato ima ta zakrament moč odpuščati male grehe.“ In sveti Ambrož (L. c.) pravi: „Kdor ima rano, išče zdravila. Rano imamo, ker smo pod grehom; zdravilo je nebeški in presveti zakrament.“ — Sveto obhajilo poterjuje zoper skušnjave, zmanjšuje poželjivost, zatira hudo nagnjenje, odganja toliko nevarno mlačnost, ker ogreva serca z ognjem svete ljubezni.

Zakrament svetega rešnjega Telesa pa tudi duhovno življenje povikšuje in pokrepčuje, ker pomnožuje posvečujočo milost Božjo in podeluje mnogo delavnih milost, kakor so verni zanje pripravljani. „Ta zakrament

*) Beantwortung einer Pastoralconferenzfrage vom Jahre 1876.

milost pomnožuje in duhovno življenje spolnjuje.“ (Catech. Rom. I. c. n. 54. 55.) — Presveti zakrament napolnjuje dušo s svetim veseljem in hrepenenjem serčno hoditi po poti vseh čednost, „jo tako rekoč vpijanuje s sladkostjo Božje ljubezni.“ (Thom. Aq. L. c. qu. 79.) „Kakor se telo s telesno jedjo ne le ohranjuje, ampak tudi rast dobiva, in kakor ima okus vsak dan novo veselje do nje, ravno tako jed presvetega zakramenta ne ohranjuje le dušo, ampak pomnožuje tudi njene moči in dela, da se duh bolj in bolj nagibljuje k veselju do Božjih reči; zato pravimo po pravici in popolnoma resnično, da ta zakrament milost podeluje, lahko se primerja mani, ki je imela vso sladkost za okus.“ (Catech. Rom. I. c. n. 52.) — Presveti zakrament vsajuje in povikšuje čednosti, zlasti ljubezen in čistost.

Poslednjič zakrament svetega rešnjega Telesa duhovno življenje spolnjuje. „Ako je namreč prišla milost in resnica po Jezusu Kristusu, mora tudi priti v dušo, če prejmeš čist in svet Njega, kateri je rekel sam o sebi: Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kteri s pobožnostjo in s spoštovanjem ta zakrament prejmejo, Sina Božjega, kar nihče ne sme dvomiti, tako v se sprejmejo, da se z njegovim telesom ko živi udje sklenejo.“ (Catech. Rom. I. c. n. 50.) V tej sklenitvi je nadnaturno, večno življenje, katero bolj in bolj dojema, kolikor tesneje večkratno vredno obhajilo vernega s Kristusom sklepa. V tej sklenitvi z Jezusom pa sklepa ta čudovita jed tudi s Cerkvijo, ne le z vojskovalno, ampak tudi s terpečo in poveljano; ravno tista presveta kri je, ktera se pretaka po vsem telesu ter ga oživlja. In kako močno se pospešuje duhovno življenje v tem čudovitem občestvu! — „Da torej vse dobrote in zveličavne milosti tega zakramenta z eno besedo povzamemo, moramo reči, da je v presvetem zakramentu naj večja moč prejeti večno slavo; ker pisano je: Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Z milostjo tega zakramenta imajo verni v tem življenju nar večji mir vesti; in z njegovo močjo pokrepčani gredo kakor Elija, ki je z močjo podpepelnika popotoval do hriba Horeba, kadar pride čas ločiti se iz tega življenja, k večni slavi in k večnemu zveličanju.“ (Catech. Rom. I. c. n. 56.) „O sveta večerja, v kateri se nam daje zastava večne slave!“ (Antiph. post administ. Comm.) In če se tudi telesu naravnost milost ne podeli, ima vendar milost, katero duša prejme, tudi moč v telo, ker v sedanjem življenju damo svoje ude Bogu kakor orožje pravičnosti (Rim. 6, 13.), in ker se bo v prihodnjem življenju naše telo vdeleževalo dušne nestrohljivosti in slave.“ (Thom. Aq. L. c. qu. 79. art. 1. ad 3.)

Ker zakrament svetega rešnjega Telesa tolike in tako imenitne milosti podeluje, se ni čuditi, da so verni prve kerščanske čase, ko je pobožnost in sveta gorečnost med njimi cvetela, vsak dan prejemali sveto obhajilo. „Bili so pa stanovitni v nauku aposteljnov, in združeni v lomljenji kruha in v molitvah.“ (Dej. apost. 2, 42.) Iz te stanovitosti je izvirala njihova sveta skupejšina časnega premoženja, njihovo sveto življenje, njihova bratovska ljubezen; njihova serčnost in njihovo veselje za Kristusa vse, še celo smert terpeti.

Sveta mati katoliška Cerkev je sicer skušala prve štiri véke ohraniti svojo prvo lepo navado o prejemanju zakramenta svetega rešnjega Telesa; ker je pa gorečnost v veri in v ljubezni le prehitro omerzovala, je zapovedala, da naj vsi verni, če ne pogostneje, vsaj trikrat v letu prejemajo sveto obhajilo, o veliki noči, o binkoštih in o božiču. Pri vsem tem je vera in ljubezen mnogih tako pešala, da je papež Inocencij III. v 4. lateranskem zboru 1215 zapovedal, da naj verni vsaj enkrat v letu, in sicer o velikonočnem času prejmejo sveto rešnje Telo.

Duhovni pastir bo tedaj vedno pred očmi imel nekdanjo vajo in pa sedanje goreče želje matere katoliške Cerkve, da bodo verni zunaj verjetne smertne nevarnosti in zunaj velikonočnega časa pogostoma prejemali sveto obhajilo. Rimski katekizem (I. c. n. 63.) pravi: „Duhovni pastirji naj verne pogostoma opominjajo, da, kakor je telesu vsak dan hrana dajati, jim mora tudi biti v skerbi, dušo vsak dan s tem zakramentom hraniti in okrepčevati; ker očitno je, da duša ravno tako potrebuje duhovne jedi, kakor telo telesne. Zelo koristno je tukaj naštetiti tiste tako velike in Božje dobrote, ki jih, kakor smo poprej pokazali, iz prejemanja zakramenta svetega rešnjega Telesa dobivamo; tudi je pokazati tista predpodoba, namreč mana, s katero so se mogle vsak dan telesne moči pokrepčevati; potem je pristaviti veljava svetih očetov, kateri pogostno prejemanje tega zakramenta zelo priporočajo.“

Kako močno sveta mati katoliška Cerkev večkratno vredno sveto obhajilo priporoča, kažejo sklepi njenih zborov. Bazeljski zbor (1431) pravi: „Da je koristno in prav zveličavno, še celo zelo potrebno njemu, kateri na poti Gospodovi noče nazaj iti, ampak hoče napredovati, pogosto in vredno in s skerbim preiskovanjem pristopati k svetemu obhajilu, hvalijo vsi katoliški učeniki in k temu spodbadajo, opominjajo in neprenehoma goreče prosijo verno ljudstvo.“ In tridentinski zbor (Sess. XIII. cap. 8.) pravi: „Z očetovsko ljubeznijo opominja in zarotuje pri neskončnem usmiljenju našega Boga sveti zbor, da naj se vsi, ki imajo kerščansko ime, v tem znamenji edinosti, v

tej zvezi ljubezni, v tej podobi sprave vendar enkrat združijo, in spominjaje se tako visocega veličastva in tako neizmerno velike ljubezni našega Gospoda Jezusa Kistusa, ki nam je dal svoje življenje za ceno našega zveličanja in svoje meso za hrano, naj varujejo in časté te svete skrivnosti njegovega telesa in njegove kervi s tako stanovitnostjo in terdnostjo, s tako pobožnostjo, s tako bogoljubnostjo in s takim spoštovanjem, da morejo nadnatorni kruh pogostoma prejeti, in da jim je zares dušno življenje in vedno zdravje njihovemu duhu, in z njegovo močjo pokrepčani potem po poti revnega popotovanja pridejo v nebeško očetnjava in ravno tisti angeljski kruh, ki ga sedaj pod svetimi podobami jedó, brez podob uživajo.“ Ravno ta tridentinski zbor uči v dveindvajseti seji v 6. poglavji: „Tudi želi sveti zbor, da bi pri vsaki maši pričujoči verni ne samo po duhovno, ampak tudi ko zakrament sveto obhajilo prejemali in se tako sadú te presvete daritve toliko obilneje vdeleževali.“ Kar je nekđaj Cerkev zapovedovala, je še vedno njena goreča želja, in po pravici govori sveti Alfonz: „Večkratno, tudi vsakdanje obhajilo je bilo še vselej po Cerkvi in očetih za dobro spoznano, in kakor hitro so očetje in Cerkev vidili, da to pogostno obhajanje odjenjuje, so si z vso močjo prizadevali je zopet oživiti.“ (Prax. confess. § 4.)

Inocencij XI. pa je o prepiru zastran pogostnega obhajila (21. Sveč. 1679) slovesno izrekel, kar je za spovednike in duhovne pastirje silo imenitno: „O tem naj Pastirji z vso skerbjo čujejo, ne da bi se od pogostnega ali vsakdanjega prejemanja svetega obhajila z eno splošno zapovedjo (unica praecepti formula) odvrčevalo ali da bi se sploh dnevi za prejemanje postavljali, marveč, kar mislijo oziroma posamnih ali osebno ali po duhovnih pastirjih ali po spovednikih skleniti, naj imajo skerb, da nobenega ne bodo odganjali od svete večerje, naj pogostoma ali vsak dan k njej pristopa; pa ravno tako naj si tudi prizadevajo, da vsak vredno in po svoji pobožnosti in pripravi bolj ali manj pogostoma okuša sladkost Gospodovega telesa. Pristovalo bo tudi zraven skerbnosti duhovnih pastirjev in spovednikov pomoči pridigarjev naprositi in jim naložiti, da, kakor hitro so vneli verne k pogostnemu prejetju nar svetejšega zakramenta (kar morajo storiti), zdajci govore o skerbni pripravi k svetemu obhajilu in sploh kažejo, da oni, kateri se čutijo v svoji pobožnosti spodbadane k pogostnejemu ali vsakdanjemu uživanju zveličavne hrane, naj si že bodo obertniki ali zakonski, ali kateri koli, morajo spoznati svojo slabost, da v zveličavnem strahu pred vrednostjo zakramenta in pred Božjo sodbo, k nebeški mizi, pri kateri Kristusa prejemamo, spoštljivo pristopajo, in če se manj pripravljene čutijo, se svetega obhajila zderžujejo in se uče prizadevati si za skerbnejo pripravo.“ In Benedikt XIV. (de syn. dioec. XIII. c. 12. n. 9.) pravi: „Od pota, ki ga zaznamuje ta razsodba, zastran pogostnega prejemanja svetega obhajila ne smemo odstopiti.“

Sploh so tedaj dotična cerkvena pravila terdna; pa njih obračanje na posamne verne zahteva veliko razumnost in previdnost. „Ali je namreč koristneje, vsak mesec ali vsak teden ali vsak dan sveto obhajilo prejemati, o tem se ne more velevati pravilo, katero bi za vse veljalo; gotovo je le tisto pravilo svetega Avguščina: Živi tako, da moreš vsak dan prejeti.“ (Catech. Rom. I. c. n. 63.)

Duhovni pastir naj se tedaj ravna po tem pravilu: „Cerkev sicer želi, da bi se duše vernega ljudstva vedno svetile v taki čistosti in gorele take gorečnosti, da bi bile vredne kakor prvi kristijani vsak dan puščene biti k prejetju telesa in kervi Kristusove; ker se pa pri omerzovanji ljubezni med svetom gorečnost prvih kristijanov sploh ne more pričakovati, naj vendar duhovni pastirji spodbadajo vse k tako čistemu življenju, da nikogar ne bo, ki bi ne bil vreden vsaj enkrat v mescu prejeti sveto obhajilo; zakaj kakor je pogubno, če kdo z nečistim srcem pristopa k tako visokemu zakramentu, ravno tako je nevarno dolgo časa zderževati se te Božje večerje. Ker se dalje zaradi splošne nevarnosti ne more dovoliti, da bi neduhovni, ko bi si tudi prizadevali za nenavadno pobožnost, po svoji volji, kolikorkrat bi se jim poljubilo, hodili k svetemu obhajilu, da bi ne pristopali bolj zovoljo ljudi in iz lahkomišljenosti kakor iz gorečnosti v pravi pobožnosti, in bi si tedaj ne jedli sodbe namesto življenja, se nar boljšega sveta deržé oni, ki se v tem ravna po razsodbi razsvetljenega spovednika.“ (Rit. August. min. anno 1835 ed. pag. 73. 74.) Spovednik naj se pa ravna po teh pravilih:

a) Vsacega, ktere koli skerbi in opravila tudi ima, naj spovednik spodbada prejemati sveto obhajilo vsak mesec, ker se sicer človek težko ohrani v Božji milosti zaradi premnogih grešnih nevarnost.

b) Tedensko obhajilo sme spovednik dovoliti njim, ki imajo resnično voljo varovati se vsacega smertnega greha, dasi tudi v male grehe padajo, če le ni nad njimi nič pohujšljivega za domače ali sploh za duhovnijane. Ako si pa za poboljšanje malih grehov posebno ne prizadevajo, naj se jim tedensko obhajilo sem ter tje odloži, da se tudi malih grehov z večjo gorečnostjo ogibljejo.

c) Večkratno obhajilo v tednu sme spovednik dovoliti tistim vernim, ki se prostovoljnih malih grehov, kar naj bolj morejo, varujejo in si za kerščansko popolnost zares prizadevajo; ki imajo veliko in resnično hrepenenje po

svetem obhajilu; ki vselej z resnično spodobno pobožnostjo in z veliko ljubeznijo k Božji mizi pristopajo; ki vsled pogostnega obhajila v čednostih in v duhovnem življenju bolj in bolj rastejo in vsak dan, kolikor v svojem stanu utegnejo, svete resnice premišlujejo, zlasti še, ako imajo deviško življenje, in se za vsakratno obhajilo z veliko skerbjo in gorečnostjo pripravljajo in se po svetem obhajilu tudi z vso priserčnostjo zahvaljujejo.

d) Vsakdanje obhajilo bi se smelo dovoliti njim, kateri tudi prostovoljnega nagnjenja do malih grehov nimajo in zatorej strasti večidel premagajo, in si za nedolžno življenje, za vse čednosti in za resnično pobožnost prav posebno prizadevajo, in so tedaj kerščansko popolnost skorej že dosegli, kar si pa nobeden sam o sebi ne sme misliti. Zarad poniževanja pa je dobro, da se jim kako obhajilo v tednu odreče.

Ako je tedaj komu večkratno obhajilo v tednu z eno samo spovedjo dovoliti ali ne, ima spovednik razsoditi. Dovolj naj pa spovednik to večkratno obhajilo v tesnem pomenu le tistim vernim, kateri

a) se prostovoljnih malih grehov, kar naj bolj morejo, varujejo in si za kerščansko popolnost zares prizadevajo. Sveti Alfonz (Homo apost. Append. I. § 4. n. 32.) pravi: „Dušni vodnik ne sme odreči pogostnega obhajila tistim dušam, ki po njem hrepene, da bi rastle v Božji ljubezni, če le v svojem življenju nič več niso vdane malemu grehu, zraven pa notranjo molitev obilno opravljajo, pa tudi nič več ne padajo v popolno prostovoljne odpustljive grehe in si prizadevajo popolnost doseči.“ Kjer pa teh pogojev ni, večkratno obhajilo v tednu ni dovoliti. Benedikt XIV. (de syn. dioc. l. VII. c. 12. n. 9.) pravi: „Spovedniki se morajo opominjati, da pogostnega obhajila ne svetvajo ali ne dovoljujejo tistim, kateri pogostoma v velike grehe padajo in imajo malo skerbi za pokoro in za pboljšanje svojega življenja, pa tudi tistim ne, kateri, dasiravno se ogibljejo smernih grehov, pa so vendar v svoji volji malim grehom vdani.“ Sveti Alfonz (Homo apost. I. Append. §. IV, n. 29.) pa uči: „Dobro je sicer včasih dovoliti obhajilo nekterim, ki so v nevarnostih pasti v smertne grehe, da dobijo moč zoperstaviti se; zastran tistih oseb pa, ki niso v taki nevarnosti in pa navadoma odpustljive grehe s premislikom delajo in pri katerih se ne kaže pboljšanje in tudi ne želja po pboljšanju, je nar boljše jim sveto obhajilo ne več ko enkrat v tednu dovoliti; včasih je še celo koristno jim tudi tedensko obhajilo odreči, da dobijo večji stud nad svojimi pregreški in večje spoštovanje do tega najsvetejšega zakramenta.“

Večkratno obhajilo v tednu je dovoliti:

b) Tistim, ki imajo v sercu veliko in resnično hrepenenje po sklenitvi z Jezusom. Sveti Alfonz pravi: „Oni, kateri tudi odpustljivim grehom niso nič več vdani in svoja napčna nagnjenja večidel premagajo in imajo veliko hrepenenje po svetem obhajilu, smejo, kakor uči sveti Frančišek Salezijan (Vita devot. c. 20.), po posvetovanju s svojim spovednikom, vsak dan sveto obhajilo prejeti.“ (L. c. n. 30.)

c) Tistim, ki vselej z resnično spodobno pobožnostjo in z veliko ljubeznijo k Božji mizi pristopijo. Sveti Tomaž Akvinski namreč pravi: „V prejemniku se zahteva, da z veliko pobožnostjo in z velikim spoštovanjem k temu zakramentu pristopi. In ako se tedaj kdo vsak dan k temu pripravljenega misli, je hvale vredno, da ga vsak dan prejme. Ker se pa mnogokrat pri nar več ljudeh veliko zadržkov te pobožnosti nahaja zarad telesne ali dušne nepripravljenosti, ni vsem ljudem koristno vsak dan k temu zakramentu pristopati, ampak le kolikorkrat se človek k njemu pripravljenega nahaja. Zato se bere v bukvah o kerščanskih resnicah (De eccles. dogm. c. 53.) „Vsakdanjega prejemanja svetega obhajila ne hvalim in ne grajam.“ (L. c. qu. 80. art. 10.)

d) Tistim, ki vsled pogostnega obhajila v čednostih in v duhovnem življenju bolj in bolj rastejo, in se zato zlasti vadijo v premišljevanju ali v notranji molitvi ali si vsaj prizadevajo večkrat svojega duha k Bogu povzdigovati in vse Bogu v čast in iz ljubezni do Boga delati. Na to, ali duša v ljubezni, duhovnem napredovanju, strahu Božjem raste ali peša, mora spovednik pred vsem gledati in po tem večkrat ali manjkrat sveto obhajilo dovoliti. Imenitno je tudi, kar sveti Alfonz pravi: „Ko bi pa tudi kakošna duša sem ter tje iz same slabosti padla v prostovoljen odpustljiv greh, pa bi se ga zdajci kesala in sklenila pboljšati se in ko bi po svetem obhajilu hrepenela, da bi od presvetega zakramenta prejela moč ne več pasti in naprej iti po potu popolnosti, iz ktereга pravičnega vzroka bi se ji smelo obhajilo odreči? . . . Obhajilo je tudi za nepopolne postavljeno, da jih moč te hrane ozdravi. Tudi je pomniti, kar sveti Frančišek Salezijan v svoji Filoteji (Cap. 21.) o tem pravi: Ako te vprašajo, zakaj tako pogostoma k obhajilu hodiš, jim odgovori, da dvojni ljudje morajo pogostoma sveto obhajilo prejemati, popolni namreč in nepopolni, popolni, da se v popolnosti ohranijo, nepopolni, da morejo popolnost doseči; močni, da ne oslabe, slabi, da k moči pridejo; bolni, da ozdravé, zdravi, da ne zbolé. In kar tebe zadeva, potrebuješ, ker si nepopolna, bolna in slaba, pogostnega obhajila. Reci jim, da oni, ki niso v posvetna opravila zapleteni, morajo večkrat prejeti sveto obhajilo, ker imajo priložnost; tisti pa, ki so v taka opravila zapleteni, ker svetega obhajila potrebujejo.“ (L. c. n. 12. 33.)

e) Tistim je dovoliti pogostno obhajilo, ki se za vsakratno obhajilo z veliko skerbjo in gorečnostjo pripravljajo in se po svetem obhajilu tudi z vso priserčnostjo zahvalujejo; vernim pa, ki ne morejo ali ne marajo skerbno pripravljati se k svetemu obhajilu in po tem zahvalovati se, naj se pogostno obhajilo ne pripušča. Sveti Bonaventura (In 4. sent. d. 12. art. 1. qu. 1.) pravi: „Zakrament dela le v njem, kateri ga vredno prejme. Vredna prejema je pa v tem, da se človek pripravi, kakor je njegova dolžnost; zakaj tak zakrament prejemati, kakor se druga jed vživa, ni prav in ne more koristiti . . . Da je zakrament delaven, se mora ta jed od družih jedí v veri razločevati, in se mora z dobro pripravo gostu prebivališče pripraviti, in poslednjič se mora gost v pripravljeno prebivališče s poštovanjem in s pobožnostjo sprejeti. Le tedaj je pravičnemu v prid, kadar se vredno pripravi. Ako manjka dobre priprave, bodi si že ali iz lenobe ali iz razmišljenosti, od obhajila nima nič ali le malo sadú, dasiravno še ne stori velicega greha.“ Sveti Alfonz (L. c. n. 36) pa pristavlja: „Spovednik mora tudi skerb imeti, da se prejemnik po svetem obhajilu zahvaluje, dokler more“; — ker brez zahvale ne bo prejel veliko sadu.

In f) njim, ki nimajo družih zadržkov, ki bi jim branili dobro pripravljati se za pogostno obhajilo, na priliko, veliko skerbi in opravil v hiševanji ali v službi.

Kakor je tedaj sveta dolžnost duhovnega pastirja pospeševati pogostno vredno obhajilo, ravno tako napčno bi bilo, ko bi se večkratno obhajilo v tednu pripuščalo takim osebam, ki v svojem sercu radovoljno pasejo mnoge strasti: napuh, nečimurnost, svojeglavnost, nepokorščino, jezičnost, prepirljivost, hinavšino, lažljivost, čmernost, nepoterpežljivost, serditost, sovražnost, zbadljivost, žaljenje, opravljivost, snedenost, nezvestobo, zamerjanje stanovskih dolžnost, mlačnost v molitvi in v spokornosti, — in si za poboljšanje nič ne prizadevajo, o kerščanskem zatajevanji, zlasti o berzdanji jezika, in o premišljevanji ali o notranji molitvi nič ne vedó in se še nóčejo potruditi, da bi svoje navadne molitve zvesto in z zbranim duhom opravljale, ker take duše niso zmožne z veliko pobožnostjo in z velikim spoštovanjem pristopati k mizi Gospodovi. Take zadevajo besede Alberta Velicega: „De his autem, qui mulieres omni die communicant, videtur mihi, quod acriter reprehendendi sunt, quia nimio usu vilescere faciunt sacramentum, vel potius ex levitate mulierum putatur esse desiderium, quam ex devotione causatum.“

II.

Bur kirchlichen Begräbnisfrage.

(Fortsetzung von Nr. 10, Seite 81.)

e. Concilium provinciale Senonense anno 1850 celebratum Tit. IV. de disciplina et studiis cap. VII. de Sepultura ecclesiastica: Coemeteria, in quibus crux firmiter stare debet, bene septa, rite benedicta et ab omnibus sordibus aliena sint. Distinctus assignetur locus non benedictus his, qui sepultura ecclesiastica privandi sunt.

f. Concilium provinciale Auscitanum anno 1851 celebratum, Tit. III. de Oratoriis cap. IX. de exequiis et coemeteriis Decret. CXL. Coemeteria christianorum sepulturae dicata, magna veneratione custodiri debent et a sordibus purgari. In eis crux alta erigatur, hominum transitui non pateant, gregibus pascendis et aliis usibus profanis non inserviant, eorum herbae non vedantur, sed comburantur. Circumdentur muro aut sepe densa cum effossione profunda; coemeteria non sufficienter clausa ut ab eis arceantur animalia, interdicta habeantur; sed interdictum ipsa clausura cessabit. Si contigerit ea pollui aut interdici, clerus corpora solemniter ad ea non deducet, sed omnes ritus in ecclesia perficiantur. Sit in coemeterio locus distinctus et non benedictus, ubi sepeliantur non baptizati et omnes, quibus sepultura ecclesiastica est deneganda.

Idem Concilium Decret. CXXXIX.: Secundum antiquam consuetudinem, quantum fieri poterit, corpora ab ipso sacerdote ad tumulum cum publicis orationibus deducuntur sepelienturque in locis ecclesiastica benedictione consecratis.

Ex Americae conciliis:

a. Concilium plenum totius Americae Septentrionalis foederatae anno 1852. Decret. III.: Rituale Romanum jam adoptatum a concilio primo Baltimorensi, accurate servandum in sacris muneribus parandis, ubique in dioecibus Statuum foederatorum decernimus, vetantes districte, ne consuetudines ritusve a Romanis alieni introducantur. Ritus ecclesiasticos nolumus adhiberi in sepultura fidelium; quandoque eorum

corpora sepeliuntur in coemeteriis sectarum; vel etiam in coemeteriis profanis, quando adsunt coemeteria catholica.

b. Concilium provinciale Westmonasteriense I. anno 1852 celebratum. Decret. XXV. de rectoribus ecclesiarum, n. 7: Catholicos vero hortamur, ut ubique vel coemeteria ritu catholico benedicenda sibi comparent, vel ubi publica coemeteria sumptibus communibus praeparantur, partem sibi solis reservari procurent.

c. Concilium provinciale Quebecense II. anno 1854 celebratum. Decretum XI. de Sacramento Extremae Unctionis §. 3. de sepultura ecclesiastica: 1. Juxta leges canonicas corpora fidelium sepelienda sunt ministerio sacerdotis, Ecclesiae preces et ritus adhibentis. 2. Fideles igitur de hoc ultimo et justo pietatis erga suos officio sollicite provideant. 3. Parochi vero curent, ut cuncta fiant juxta ordinem praescriptum et omnes caeremoniae et preces, quibus sancta mater Ecclesia catholica in filiorum exequiis uti solet, religiose serventur ad normam Ritualis Romani. 4. Coemeteria debent Episcopi vel presbyteri rite deputati, benedictione sanctificare. 5. Sint, ad normam sanctorum canonum, clausa, nullis usibus profanis pateant. 6. Distinctus in eis assignetur locus non benedictus, sed muro, aut sepe, aut effossione a parte benedicta separatus, eis destinatus, qui de jure sepultura ecclesiastica privantur.

d. Concilium provinciale Halifaxiense I. anno 1867 celebratum, Decretum XXI. De coemeteriis: Non sunt contemnenda et abjicienda corpora defunctorum maximeque justorum atque fidelium, quibus tanquam organis et vasis ad omnia bona opera sanctus usus est Spiritus, s. Aug. de civit. Dei l. 1, cap. 13. Hinc pia mater ecclesia pro inhumatione fidelium coemeteria solemniter benedici, sanctificari et consecrari jubet, ut eorum corpora quietis sedem et ab omni incursione malorum spirituum tutelam habeant.

e. Concilium provinciale Neo-Aurelianense secundum anno 1860 celebratum, Decr. VI.: Vestigiis patrum concilii Baltimorensis plenarii inhaerentes prohibemus sub poena suspensionis, ne unquam sacerdotes corpora fidelium in sectarum coemeteria comitentur; nec etiam in coemeteria profana, si in eodem loco reperiantur coemeteria catholica.

f. Concilium plenarium Baltimorensis secundum anno 1866 celebratum Tit. VII. de disciplinae uniformitate promovenda Cap. II. de uniformitate in aliis promovenda num. 392: . . . Praeterea, si in coemeterio profano separata terrae pars obtineri nequeat, in qua corpora catholicorum exclusive inhumentur, saltem locus, ubi cadaver deponitur, benedicatur, ea oratione adhibita, quae in Romano Rituali expresse praescribitur Tit. de exequiis: Deus cujus miseratione animae.

Idem Concilium eodem Titulo et capite n. 388: Ecclesia catholica, ceu pia mater, fidelium suorum filiorum corpora adhuc post mortem officiis tenere prosequitur eaque ritibus sacris in loco sacro recondit, donec tuba archangeli mirum spargente sonum resurgent et animis conjuncta ante judicis thronum cogantur. Pro iis vero debito honore reponendis, coemeteria parat ac sacris caeremoniis et precibus consecrat atque ab omni profano usu segregat.

Ex Asiae synodis:

Constitutiones et canones s. Synodis Montis Libani anno 1736, cap. X. de exequiis et sepulturis num. 11.: Nemo christianus in communionem fidelium defunctus extra ecclesiam aut coemeterium rite benedictum sepeliri debet. Sed si necessitas cogat ex aliquo eventu aliquando ad tempus aliter fieri, curetur, ut, quatenus fieri poterit, corpus in locum sacrum quamprimum transferatur. Nullum cadaver perpetuae sepulturae traditum ex ulla cujusvis ordinis ecclesia exportari liceat, nisi de licentia ordinarii.

Ex Italiae synodis:

Synodus nationalis Albana anno 1703 celebrata, Pars III. de Episcopis cap. XII. de coemeteriis et sepulturis: Sola membra Ecclesiae, Spiritus sancti quondam templa, in resurrectionem vitae processura, ecclesiasticae sepulturae digna habentur beneficio, a quo quaevis arcenda sunt profana, quaevis indigna submovenda, ut, quemadmodum debitus honor et cultus exhibendus est ecclesiis; ita et coemeteriis sua quoque conservetur sanctitas ac rependatur religio. Quapropter infideles, haeretici, schismatici, publice excommunicati, qui viventes nec ecclesiam matrem, nec Deum habuerunt Patrem, ab ecclesiasticae sepulturae refrigerio canonicis sunt sanctionibus repellendi; nulla enim participatio justitiae cum iniquitate, nulla societas lucis cum tenebris, nulla illis est in morte communicatio cum fidelibus, quibuscum in vita noluerunt communicare. Detestabilem quoque consuetudinem aliis publicis peccatoribus, mortuis in iniquitate sua, ecclesiasticam concedendi sepulturam omnino execrantes, praecipimus, ne

parochi, sub poena suspensionis ab officio jura sepulturae tam in ecclesia quam in coemeterio sponte ac libere indignis et prohibitis juxta canonicas sanctiones tribuant cadaveribus, graviores ordinarii arbitrato poenas subituri, qui per summum simoniae iniquitatis piaculum pecuniam vel alia dona cujuscunque generis non verebuntur pro execrabili functione exigere aut praetendere.

Ex Germaniae et Austriae conciliis:

a. Concilium provinciale Viennense anno 1858 celebratum, in quo Tit. VI. de cultu divino publico et pietatis christianae operibus cap. VI. de coemeteriis ita: coemeterium Christi fidelium sepulturis destinatum Episcopi vel presbyteri ab eo delegati benedictione initiandum est: quo facto loci religiosi rationem habet et ecclesiastico juri subest. Convenit, ut in quovis coemeterio sacellum adsit decenter instructum, ubi pro animabus fidelium, quorum corpora ibi locorum tubam mire sonaturam expectant, hostia propitiatoria statis temporibus offeratur. Crucifixi certe imago in coemeterii medio emineat. Caeterum cuncta in eo munda, decora, gravia. Ut in horti modum componatur, non toleretur. Loci non est, oculis vanam aliquam vitae virentis speciem obtendere, sed mentem erigere ad regem, cui omnia vivunt. Corpora eorum, quibus sepultura ecclesiastica deneganda est, terrae ita mandentur, ut a loco sepulturis ecclesiasticis destinato sive reservato aut muro aut sepe separati sint.

b. Concilium provinciale Strigoniense anno 1858 celebratum Tit. de IX. de disciplina cap. VI. de coemeteriis et sepultura ecclesiastica: . . . Ut vero ecclesia catholica, sicut teneram suam sollicitudinem, ita filiorum etiam dignitatem evidentius ostenderet: corpora defunctorum suorum fidelium in loco ad hoc specialiter destinato et precibus sepeliri voluit, donec verbo virtutis Dei ad vitam aeternam in gloria resurrectura sunt. Coemeteria igitur seu loca sacra sollicito studio constituentur et rite cincta contra profanationem sive pascuationem, sive alio modo comittendam, custodiantur . . . In hoc coemeterio sepeliantur catholici pie in Domino decedentes. Pro iis autem, qui extra communionem ecclesiasticam aut in communionem quidem ast in statu gravis peccati notorie decesserunt, ob quod secundum canones ab ecclesiastica sepultura arcerentur, alter constituatur locus nequaquam benedicendus distinctum habens ingressum.

c. Concilium provinciale Pragense anno 1860 celebratum Tit. III. de cultu divino cap. XIII. de sepultura ecclesiastica: Ecclesia catholica, pia fidelium mater, etiam decedentes suos non derelinquit. Prout moribundos Sacramentorum praesidio juvat et egredientem de corpore animam deprecationibus et pia commendatione sua committitur ita et mortuorum non obliviscens, justa ac debita eis persolvit, dum corpora tamquam templa Spiritus sancti e pulvere aliquando resuscitanda piis ritibus honorifice in loco sacro condere, pro salute animarum vero supplicare et sancta offerre sacrificia inde ab antiquissimis temporibus consuevit. Hanc sepulturae ecclesiasticae liturgiam et exequiarum ordinem ad praescriptum Ritualis et Missalis Romani ea devotione et pietate peragant animarum pastores, ut ad aedificationem Christianorum funus committantium, ad consolationem morientium atque ad salutem defunctorum hujusmodi sepulturae beneficium conferant. Caeterum sequentia in hanc rem monenda et recolenda censuimus: 1. Ecclesia catholica, dum neminem prohibet, ut corporibus suorum pium sepulturae officium pie exhibeat, de ecclesiastica tamen sepultura, quae in loco sacro sacrisque ritibus peragitur, tamquam de suo actu et ministerio sacro disponere eamque suis tantum fidelibus exhibere semper solita est. Quicumque vero fide et opere membrum ecclesiae sese exhibuit et in communionem ejus defunctus est, christianae sepulturae honorem et beneficium jure meritoque sibi vindicat.

d. Synodus dioecesis Paderbornensis anno 1867 celebrata, Pars III. de disciplina ecclesiastica Sect. II. de disciplina Cleri cap. IX. de parochis n. 3. de coemeterio: Porro parochi etiam singularem curam impendent coemeterio, quippe quod tamquam pars ad ecclesiam parochialem ipsam pertinet. Imprimis curabunt, ut coemeterium apto muro cingatur, ut a profanis usibus arceatur et ut in medio crux elevata sit. Cruces e tumulis deciduae non negligantur vel pedibus proterantur. Prope coemeterium sit locus separatus non benedictus, ubi sepeliantur infantes sine baptismo defuncti. Sepultura ecclesiastica etiam privandi sunt infideles, haeretici, apostatae, schismatici et nominatim excommunicati itemque ii, qui se ipsi culpabiliter interfecerunt, qui in duello moriuntur, omnes denique manifesti et publici peccatores et Sacramentorum contemptores, qui sine poenitentia perierunt.

In decretis adductorum conciliorum eademque variis verbis pronuntiata apparet sententia: pro iis, quibus deneganda est sepultura ecclesiastica, locum a coemeterio distinctum non benedictum esse assignandum.

Quid igitur? Si ergo sepultura ecclesiastica et locus non benedictus notiones sunt contrariae, oppositum debet esse verum, seu locus, in quo sepeliuntur fideles, pertinere debet ad sepulturae ecclesiasticae notionem.

Pro veritate thesis in exordio positae certant.

5. Episcoporum ordinationes praecipuis patriae nostrae.

a. Adresse der zu Wien versammelten Erzbischöfe und Bischöfe an Se. k. k. Apostolische Majestät vom 28. September 1867 über den Inhalt des Konkordates: . . . Auch über das Verfahren, welches die Kirche bei Begräbnissen beobachtet, hat man Klagen vorgebracht und sie werden von Zeit zu Zeit wieder hervorgefucht, aber die Ungerechtigkeit derselben ist augenscheinlich. Die katholische Kirche hat niemals irgendwelche Religionsgemeinde gehindert, über ihre eigenen Friedhöfe nach ihren eigenen Grundsätzen zu verfügen und sie verlangt von Niemanden etwas anderes, als daß man auch sie über ihre Gottesäcker nach ihren eigenen Grundsätzen verfügen lasse. Bei der Begräbnisordnung kommen auch Gesundheitsrückichten in Anbetracht und die Staatsgewalt ist berechtigt, in dieser Beziehung Verfügungen zu treffen; über die Vornahme gottesdienstlicher Handlungen zu entscheiden, liegt jenseits ihres Gebietes. Zudem hat der katholische Friedhof die Rechte einer geweihten Stätte: denn er wird für die Leiber der Gläubigen, welche der Auferstehung harren, durch Gebet und Segnungen ausgesondert.

b. Dmüßer Konfistorial-Verordnung Nr. 1835/13 ddo. 6. März 1850, betreffend die Beerdigung der Selbstmörder: Statutis normis in sepeliendis suicidis a Clero observandis, pergit citatum mandatum: Uebrigens kommt zu bemerken, daß nach kanonischem Sprachgebrauche das kirchliche Begräbniß nicht bloß in jenen Gebeten, Segnungen und Ceremonien bestehe, die nach kirchlicher Vorschrift und Übung bei der Bestattung der Leichname der Verstorbenen vorgenommen werden, sondern daß jener liturgische Begriff auch und zwar vorzüglich die Inhumirung an jener Stätte in sich schließt, die von dem Bischöfe oder dem von ihm dazu Bevollmächtigten durch eine eigene Weihe zum Ruheplatz der verstorbenen katholischen Christen gewidmet ist.

Dieser Umstand ist bei der abgeänderten bürgerlichen Gesetzgebung über die Beerdigung der Selbstmörder unberücksichtigt geblieben, indem die oben bezogene kaiserliche Verordnung die Beerdigung des Leichnames des Selbstmörders in der Stille und in dem Friedhofe veranlaßt wissen will und der allerunterthänigste Vortrag des Herrn Justizministers vom 18. Dezember 1849 das kirchliche Begräbniß für gleichbedeutend mit der Einsegnung hält.

c. Litterae pastorales Reverendissimi Antistitis Olomucensis ddo. in festo salutiferae Annuntiationis 1857 circa sepulturam ecclesiasticam. Enumeratis, quibus sepultura ecclesiastica est deneganda, pergunt litterae citatae: Quamvis autem supraposita rubrica exactam contineat specificationem eorum, quibus dare non licet sepulturam ecclesiasticam, ad quam praecipuis spectat locus sepulturae, nihilominus bene observare juvabit discrimina, per legislationem ecclesiasticam in hoc negotio, quoad annexas sanctiones poenales stabilita, quarum tenore prohibitiones sepulturae ecclesiasticae ad sequentes categorias reducuntur.

(Fortsetzung folgt.)

III.

Konkurs-Verlautbarung.

In Folge Verleihung der Pfarre Ihan an den Herrn Balthazar Bartol ist die Pfarre Lipoglav, im Dekanate St. Marein, in Erledigung gekommen, und wird dieselbe unterm 30. Oktober d. J. zur Bewerbung ausgeschrieben. Die Gesuche sind an das fürstbischöfliche Ordinariat zu richten.

IV.

Chronik der Diözese.

Folgende zwei Herren erhielten die kanonische Investitur: Mathias Lavrič auf die Pfarre Nova Oselica am 13. November, und Josef Zalokar auf die Pfarre Ebenthal am 19. November d. J.

Herr Josef Lavrič, Pfarrer in Zaplana, wurde in den definitiven Ruhestand versetzt.

Versetzt wurden die Herren: Ludwig Vodopivec, Expositus in Präwald, als solcher nach Ubelsko; Josef Lavtižar, Pfarrkooperator und Schulkatechet in Terzič als Pfarrkooperator nach Poljane ob Lack, und Jakob Sušnik, Pfarrkooperator in Poljane ob Lack, als Kooperator und Schulkatechet nach Terzič.

Vom fürstbischöflichen Ordinariate Laibach am 24. November 1878.